

Risicomonitor 2019-02

Algemene dienst

September 2019

1. Inleiding

We streven door integraal risicomanagement naar een groter risicobewustzijn en naar een betere beheersing en integrale aanpak van risico's. Bewustwording van risico's is een belangrijke eerste stap naar een betere beheersing. Een betere beheersing van risico's door de organisatie draagt bij aan de kwaliteit van de besluitvorming door het bestuur en het rechtmatig realiseren van gemeentelijke doelstellingen.

Daarom is het van belang regelmatig stil te staan bij de risico's die het bereiken van de doelstellingen in de weg kunnen staan en het gesprek hierover te organiseren. Een belangrijke doelstelling hierbij is het continu organiseren van aandacht voor risico's en hierover met elkaar in dialoog zijn. Met de risico monitor streven we ernaar om risico's tijdig in beeld te krijgen, zodat keuzes maken en bijsturing mogelijk zijn. De risico's worden periodiek (tweemaal per jaar) op gestructureerde wijze in beeld gebracht. Daarnaast zijn risico's en risicobeheersing een vast onderdeel van de planning en control gesprekken in onze organisatie

De monitor is afgebakend tot risico's die bij de algemene dienst kunnen optreden en is als bijlage bij de begroting gevoegd, ter kennisname voor de raad. Voordat wij ingaan op de belangrijkste risico's, geven wij hierna een algemene beschouwing op de risico's en toelichting op de inventarisatie en prioritering van risico's.

2. Samenhang en betekenis risicomonitor voor de raad

De risicomonitor voor de raad is een verdieping op het onderwerp "risicomanagement" in relatie tot de begroting 2020. Een "samenvatting van de risico's" op hoofdlijnen treft u aan in de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing van de begroting 2020.

De monitor is afgebakend tot risico's die bij de algemene dienst kunnen optreden en is als bijlage bij de begroting gevoegd, ter kennisname voor de raad. Voor de risico's op de grondexploitatie verwijzen wij naar de paragraaf grondbeleid bij de begroting/jaarrekening en de laatste door de raad vastgestelde actualisering van de grondexploitaties. Voordat wij ingaan op de belangrijkste risico's, geven wij hierna een algemene beschouwing op de risico's en toelichting op de inventarisatie en prioritering van risico's.

Het doel van de risicomonitor is tweeledig:

1^e de raad op verdiepende wijze informeren over de geïnterpreteerde/geactualiseerde risico's;

2^e vast te stellen of de weerstandratio (= norm voor de omvang onze algemene reserve) voldoende is ten opzichte van de door de raad vastgestelde kaders.

Deze kaders zijn opgenomen in het beleidsdocument dat is vastgesteld door raad met de titel "nota risicomanagement".

3. Risico-inventarisatie & prioritering

Onder een risico wordt verstaan: de kans op het optreden van een gebeurtenis met negatief gevolg voor de gemeente. De risico's worden periodiek in beeld gebracht en op mogelijke consequenties beoordeeld. Voor het opstellen van de begroting zijn

hiertoe gesprekken gevoerd met beleidsadviseurs en financiële adviseurs. Dit heeft tot een uitgebreide risico-inventarisatie geleid met als doel de risico's die op het moment van opstellen van de begroting bekend zijn te benoemen en toe te lichten.

De geïnventariseerde risico's zijn in beeld gebracht aan de hand van een drietal scenario's, het optimistische scenario, het pessimistisch scenario en het midden scenario. Aan de hand van een indicatieve inschatting zijn de risicobedragen gekwantificeerd. Hierdoor ontstaat inzicht in het totale financiële risico van de algemene dienst. De belangrijkste risico's die uit deze inventarisatie naar voren komen zijn in deze risicomonitor opgenomen.

Prioritering van risico's vindt plaats aan de hand van een risico-analyse, waarbij benoemde risico's worden gekwantificeerd door het bepalen van de kans dat een dreiging zich voordoet en de gevolgen daarvan (Risico = kans x gevolg/impact).

Hierbij worden de volgende schaalindelingen als leidraad gehanteerd.

Schalen voor de inschatting van de kans:

- Groot: Waarschijnlijk, de kans dat de gebeurtenis zich voordoet is groot.
- Gemiddeld: Mogelijk, de kans dat de gebeurtenis zich voordoet is gemiddeld.
- Klein: Misschien, de kans dat de gebeurtenis zich voordoet is klein.

Schalen voor de inschatting van het gevolg/de impact:

- Groot: De gebeurtenis heeft een grote impact op de gemeente, de uitvoering van een publieke taak komt in gevaar en/of het risicobedrag is hoger dan € 250.000.
- Gemiddeld: De gebeurtenis heeft behoorlijke impact op de gemeente en/of het risicobedrag is tussen de € 100.000 en € 250.000.
- Klein: De gebeurtenis heeft geringe impact op de gemeente en/of het risicobedrag is lager dan € 100.000. Actie is niet direct noodzakelijk. Verbetering is te bereiken door efficiency en klantgericht werken.

Met behulp van een risicoscore kunnen risico's worden geprioriteerd, en wordt inzichtelijk gemaakt welke risico's het belangrijkste zijn om te worden beheerst.

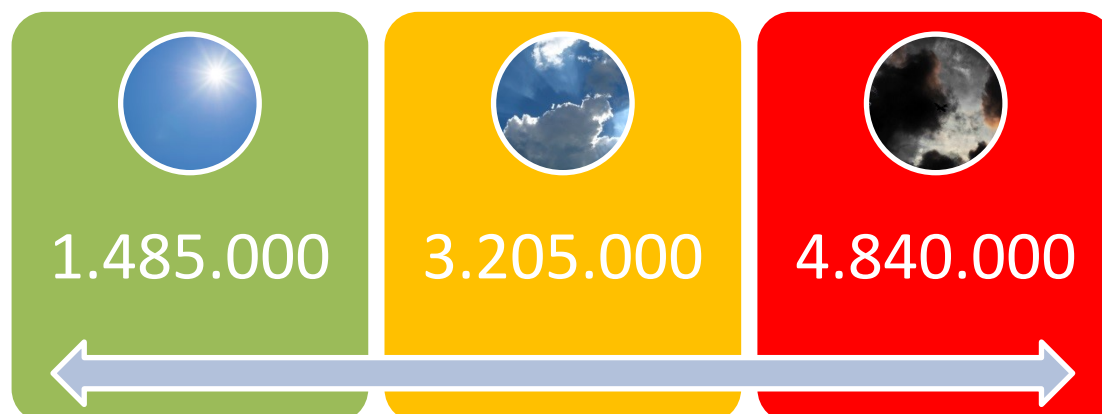
De risicoscore wordt bepaald door de inschatting van kans en gevolg te vermenigvuldigen volgens onderstaande tabel. Bij bepaling van de impact wordt uitgegaan van het midden scenario.

Tabel 1. Bepaling risicoscore

Impact: Kans:	Klein Gemiddeld Groot		
Klein	Zeer laag	Laag	Gemiddeld
Gemiddeld	Laag	Gemiddeld	Hoog
Groot	Gemiddeld	Hoog	Zeer hoog

4. Ontwikkeling risicoprofiel

Het risicoprofiel, het totaal van de omvang van de geïnventariseerde risico's geven wij weer aan de hand van een drietal scenario's, namelijk het optimistische scenario (groen), het pessimistisch scenario (rood) en het midden scenario (oranje). Het midden scenario beschouwen we als meest realistisch en wordt in de programmabegroting in relatie gebracht met het berekende benodigde weerstandsvermogen.

De bedragen in de tabel zijn tot stand gekomen door middel van een doorrekening van ons risicomodel en op basis van input van budgethouders en financieel adviseurs. Wij willen benadrukken dat de uitkomsten van de scenario's geen voorspelling geeft van de werkelijkheid, maar inzichten geeft wat er gebeurt als er op meerdere onderdelen van de gemeentelijke begroting sprake is van tegenvallende ontwikkelingen en stress (gevoeligheidsanalyse). De uitkomsten moeten daarom ook met enige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd en beseft moet worden dat een verkenning van een toekomstige situatie gepaard gaat met inherente beperkingen en onzekerheden.

Om de ontwikkeling van het risicoprofiel te duiden vergelijken we aan de hand van het midden scenario de uitkomsten met de voorlaatste risicomonitor (risicomonitor 2019-1). Ten opzichte van de vorige monitor is het risicoprofiel met € 695.000 afgenomen. Voornaamst oorzaak hiervoor is het bij de jaarrekening 2018 opgetreden risico op lagere afvalopbrengsten € 450.000 lager ingeschat wordt voor begrotingsjaar 2020 omdat de structurele financiële gevolgen zo goed mogelijk in de begroting en tarieven van 2020 zijn verwerkt. Voor de WMO is onze risico-inschatting met € 245.000 gedaald omdat wij zo goed als mogelijk de effecten van het abonnementstarief voor de Wmo in onze begroting hebben verwerkt. Het risico Peuteropvang en VVE is ondervangen door de beschikbare middelen voor nieuwe beleid 2020. In de teksten van de risico's wordt nader op de ontwikkeling van de risico inschatting ingegaan.

Tabel 2. geïnventariseerde risico's algemene dienst

	Risico	Score	Omvang (€) Monitor 2019-1	Omvang (€) Monitor 2019-2	S/ I	Trend
1.	Jeugdhulp	Zeer Hoog	750.000	750.000	S	
2.	Algemene uitkering Gemeentefonds	Zeer Hoog	715.000	715.000	S	
3.	Grote projecten en onderhoud kapitaalgoederen	Hoog	450.000	415.000	S/ I	
4.	Bedrijfsvoering risico's	Hoog	305.000	350.000	S/ I	
5.	Omgevingswet	Hoog	P.M.	P.M.	S/ I	
6.	Pensioenen & wachtgeld wethouders	Gemiddeld	160.000	190.000	S	
7.	WMO	Gemiddeld	420.000	175.000	S	
8.	Werk, inkomen en participatie	Gemiddeld	150.000	150.000	S	
9.	Verbonden en gerelateerde partijen	Gemiddeld	100.000	100.000	S/ I	
10.	Verstrekke leningen en garanties	Gemiddeld	90.000	90.000	I	
11.	Informatisering	Laag	85.000	85.000	I	
12.	Aansprakelijkheid en juridische procedures	Laag	80.000	80.000	I	
13.	Fiscale risico's	Laag	50.000	50.000	S	
14.	Afvalopbrengsten	Laag	480.000	30.000	S	
15.	Leerlingenvervoer	Laag	65.000	25.000	S	
	Peuteropvang en VVE		PM	n.v.t		
	Totaal		3.900.000	3.205.000		

Legenda:

= het risico is ten opzichte van de vorige monitor afgenomen.

= het risico is ten opzichte van de vorige monitor stabiel gebleven.

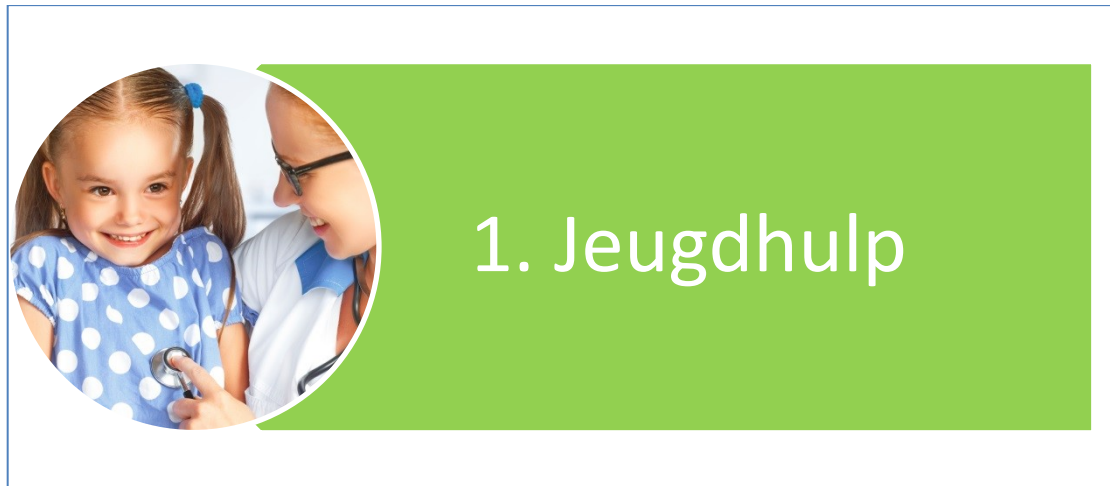
= het risico is ten opzichte van de vorige monitor toegenomen.

S = het risico heeft een overwegend structureel karakter. Uitgangspunt is dat we voor een jaar de financiële gevolgen moeten kunnen opvangen. Daarom wordt bij omvang het financieel gevolg van één jaar aangegeven. Wanneer het risico daadwerkelijk optreedt, is het noodzakelijk het incidenteel opvangen van hogere uitgaven laten volgen door structurele aanpassingen in het uitgavenpatroon op de betreffende taak of elders in de begroting

I = het risico heeft een overwegend incidenteel karakter.

De risico-inschaling is gebaseerd op de hoogte van de ingeschatte risicobedragen. Ook imago- en immateriële schade kunnen grote gevolgen hebben, maar dat blijft buiten beschouwing. Ook betekent een lager gepositioneerd risico in werkelijkheid niet dat de financiële gevolgen van dit risico ook lager zullen uitpakken. Bij sommige risico's is het immers lastig om daaraan een reëel bedrag te koppelen.

5. Monitor risico's

Programma: Domein Samenleving
Portefeuillehouder: Wethouder Kiel

Omschrijving risico:

Grotere zorgvraag dan waarmee rekening is gehouden

Aangezien hier sprake is van een zogenaamde open einde regeling bestaat het risico dat het aantal en de omvang van de aanvragen / toekenningen het beschikbare budget gaat overschrijden. De kans bestaat dat de vraag naar jeugdhulp de komende tijd meer toeneemt dan het budget en de beschikbare capaciteit. We weten echter dat een fors deel van de overschrijdingen juist op die jeugdhulp zit waarbij wij niet of slechts beperkt gaan over de toegang tot zorg: de jeugd geestelijke gezondheidszorg (toegang voor 60% huisartsen) en bepalingen jeugdhulp dyslexie (toegang via de samenwerkingsverbanden van het onderwijs). Daarnaast kunnen een laagdrempelige toegang en vroege signalering het aantal zorgvragen doen toenemen. De effecten van de transformatie, die wij kwaliteitgestuurd vormgeven, zijn nu nog niet financieel te vertalen.

We willen uiteindelijk toe naar een stevige basisinfrastructuur met vroege signalering en steunende netwerken; noodzakelijke professionele hulp die buiten instellingen en liefst thuis, in een gezin of op school wordt gegeven. Het vraagt nog enige jaren voordat dit in volle omvang is gerealiseerd en de effecten daarvan, ook financieel, zijn te meten. De kans bestaat dat we de hulp zeker de komende jaren dus nog niet binnen het gegeven budget kunnen realiseren.

Imagorisico

De laatste jaren is de jeugdhulp met enige regelmaat in het nieuws geweest vanwege fouten of tekortkomingen met betrekking tot individuele cliënten. Het is niet reëel om te denken dat de gemeente er voor kan zorgen dat voortaan alle tekortkomingen worden voorkomen. Jeugdhulp blijft mensenwerk. Als een cliënt of familie contact opneemt met de pers loopt de gemeente groot risico op (imago)schade.

Stimuleren van eigen kracht en normaliseren bij (te) hoge verwachtingen bij ouders van hun kind kan bij de toegang discussies en bezwaren opleveren. Het is niet “u vraagt, wij draaien”. Het beeld van Larikslaan2 als een vraaggerichte en cliëntondersteunende organisatie kan onder druk komen te staan.

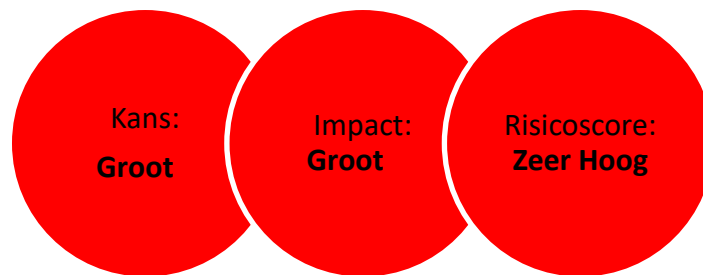
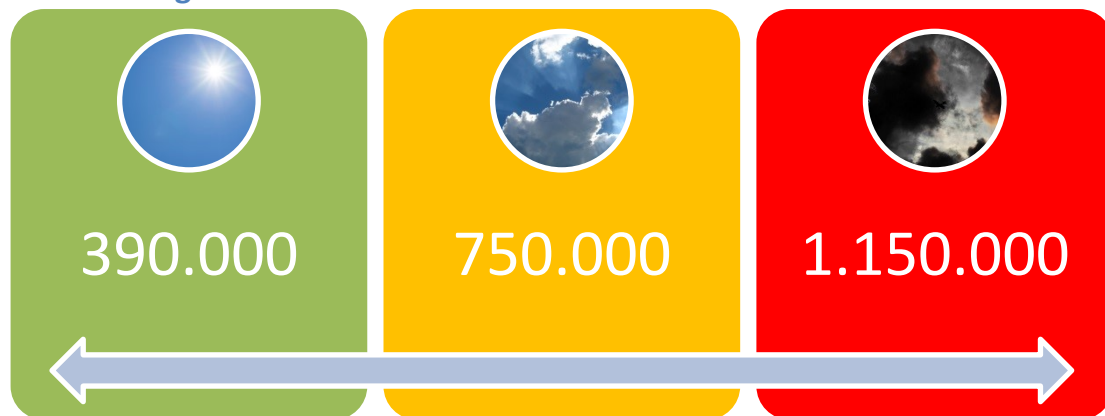
Ontwikkeling risico

Voor ons midden scenario gaan we ervan uit dat de zorgkosten in 2020 ten opzichte van de gerealiseerde zorgkosten 2018 toenemen met 5%. Ook nemen we mee dat de risicoverevening voor Leusden, op basis van de werkelijk kosten 2018, negatief aangepast kan worden. Voor het midden scenario houden we rekening met een negatief effect van € 100.000. Per saldo leidt dit niet tot een wijziging van de risico-inschatting voor het midden scenario.

Acties (beheersmaatregelen):

1. Bij gelijke geschiktheid van verschillende voorzieningen, zetten we in op de goedkoopst adequate voorziening. We werken aan kostenbewustzijn in de hele (jeugdhulp)keten. Dit doen we door betere afstemming en samenwerking tussen de verschillende professionals te stimuleren en door het datagestuurd inrichten van het jeugdstelsel. Ook maken we afspraken dat de verwijzers beter gebruik maken van voorliggende, collectieve voorzieningen. Waar nodig ontwikkelen we, samen met onze partners, nieuwe voorliggende voorzieningen.
2. Met een actief preventiebeleid proberen we te voorkomen dat kleine vragen tot grotere problemen leiden. Meer gebruik van voorliggende voorzieningen voor jeugdhulp zal leiden tot minder vraag naar (specialistische) individuele jeugdhulpvoorzieningen. Daarmee streven we op termijn naar verlaging van de (repressieve) kosten voor jeugdhulp
3. Met Lariks maken we afspraken om strikter het beleid, zoals verwoord in het beleidskader, de verordening en de beleidsregels, toe te passen. Waar nodig passen we de verordening, beleidsregels en werkinstructies aan.
4. We ontwikkelen accountmanagement (met de aanbieders). Daarbij sluiten we enerzijds aan bij de regionale gesprekken met de grote aanbieders die door Amersfoort worden georganiseerd. Anderzijds gaan we zelf op structurele basis in gesprek met de belangrijkste lokale aanbieders en maken nieuwe afspraken over resultaten en wacht- en doorlooptijden.
5. We hebben een plan van aanpak ontwikkeld met ruim pakket aan maatregelen. We maken onderscheid tussen kosten besparen (het huidige kostenniveau verlagen) en kosten beheersen (de huidige kosten niet verder laten stijgen). Het accent ligt vooral op het sturen op de toegang tot ondersteuning.
6. De egaliseriereserve Sociaal Domein aanwenden zodat fluctuaties tijdelijk kunnen worden opgevangen.

Risicobedragen en risicoscore

2. Algemene uitkering

Paragraaf: Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Portefeuillehouder: Wethouder Vos

Omschrijving risico:

De Algemene uitkering is de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente en tevens een belangrijke risicofactor. De hoogte van de uitkering wordt bepaald door het Rijk en is afhankelijk van de omvang en verdeling van het Gemeentefonds. De omvang is gekoppeld aan de groei van de rijksbegroting. De risico's worden gevormd door:

De ontwikkeling van het accres

Volgens het principe van 'gelijk trap op, gelijk trap af' groeit of krimpt het Gemeentefonds parallel aan de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Rijksbezuinigingen of onderuitputting betekenen voor de gemeente een korting op de algemene uitkering.

Taakmutaties

Deze gaan in veel gevallen zoals bijvoorbeeld bij decentralisatie van taken van Rijk naar gemeenten gepaard met negatieve herverdeel-effecten en effecten in de sfeer van open eind financiering.

Ontwikkelingen gemeentefonds

De komende jaren zal door het kabinet sterk worden ingezet op een herziening van de Financiële Verhouding. De 3 belangrijkste sporen daarbij zijn:

1. De inweving van de Integratie-Uitkering Sociaal Domein is vanaf 2019 grotendeels verwerkt in onze begroting. Het onderdeel a Voogdij 18+ zal later worden overgeheveld naar de Algemene Uitkering. De doordecentralisatie van de middelen voor Beschermd Wonen en Maatschappelijk Opvang van de centrumgemeenten naar de individuele gemeenten zal vanaf 2022 gefaseerd worden doorgevoerd.
2. Herziening van de verdeelmodellen Sociaal Domein. In het rapport "Op zoek naar balans" (medio 2018) worden de resultaten gepresenteerd van een kwalitatief onderzoek naar de huidige verdeelmodellen van het Sociaal

Domein. Het onderzoek bevestigt de knelpunten die gemeenten ervaren bij de verdeelmodellen en de noodzaak om tot een aanpassing te komen. Rijk en gemeenten hebben afgesproken om te komen tot een nieuwe integrale verdeling vanaf 2021.

3. Herziening van het uitkeringsstelsel van de Algemene Uitkering. De komende jaren wordt een aanpassing van het uitkeringsstelsel onderzocht die meer aansluit bij de verschillen in kosten van gemeenten en bij de verschillen in inkomsten die gemeenten zelf genereren.

De herziening van de financiële verhoudingen gaat zonder twijfel gepaard met herverdeeleeffecten die financieel risico's met zich meebrengen. Het hele traject zal in 2020 moeten leiden tot besluitvorming en met ingang van 2021 tot een herverdeling van het gemeentefonds.

Inter Bestuurlijk Programma (IBP)

In het IBP heeft het Rijk een aantal maatschappelijke -opgaven opgenomen op het gebied van het fysieke en maatschappelijke domein. Voor de uitvoering daarvan heeft het Rijk zogenaamde “enveloppegelden” gereserveerd. Gemeenten kunnen daar een beroep op doen waarbij van gemeenten vanuit de hogere accressen een gelijkwaardige inspanningsverplichting wordt gevraagd. Bij de uitwerking van het CUP 2019 -2022, waarin op lokaal niveau ook de aansluiting is gezocht met de themagerichte opgaven van het IBP, is een beroep gedaan op de hogere accressen van het gemeentefonds. De programma-opgaven zullen worden uitgewerkt in deelakkoorden. In de komende circulaire zal hier meer bekend over zijn. Mogelijk zal een aanvullend beslag op de toegenomen accressen moeten worden gedaan.

BTW-compensatiefonds (BCF)

Het Rijk heeft de voorschotregeling BCF gewijzigd waarbij de ruimte onder het BCF plafond niet meer op voorhand aan de gemeenten wordt uitgekeerd via de Algemene Uitkering, maar pas achteraf op basis van de werkelijk door de gemeenten gecompenseerde BTW. Het advies van VNG en provincie is om een raming op te nemen die maximaal is gebaseerd op de meest recente gerealiseerde ruimte onder het BCF plafond. Op basis van de meicirculaire bedraagt deze € 39 miljoen i.c. € 33.000 voor Leusden. De in onze begroting opgenomen stelpost is hier op aangepast waardoor een nadeel van oplopend € 418.000 is ontstaan. Het risico bestaat dat gemeenten, gelet op de aantrekkende economie, meer BTW gaan compenseren waardoor het plafond zal worden overschreden en er een uitname uit het Gemeentefonds zal worden gedaan. Mogelijke budgettaire effecten als gevolg van dit risico zullen wij monitoren waarbij de gevolgen op basis van septembercirculaires in de najaarsnota's zullen worden meegenomen.

Extra middelen Jeugdzorg

Bij de meicirculaire hebben wij aanvullende rijksmiddelen ontvangen om de tekorten op de jeugdzorg deels op te kunnen vangen. Deze middelen zijn echter niet structureel en lopen tot en met 2021. In afwachting van de resultaten van aanvullend onderzoek naar de tekorten Jeugd hebben wij na afstemming met de provinciaal toezichthouder vanaf 2022 een stelpost van € 415.000 structureel opgenomen. Het risico bestaat dat deze middelen niet door het rijk beschikbaar zullen worden gesteld.

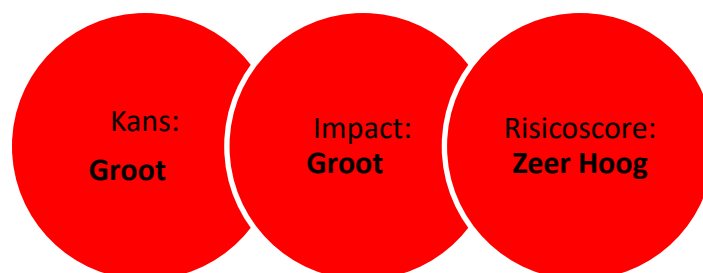
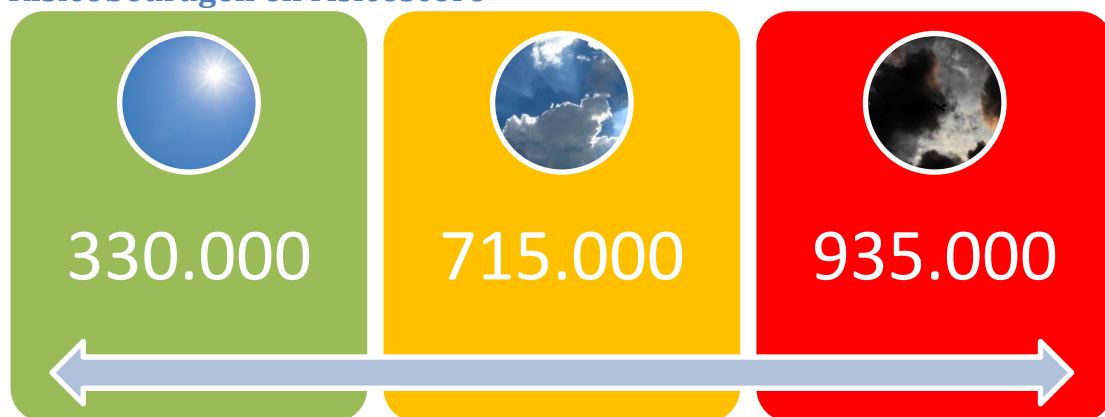
Ontwikkeling risico

Onze risico-inschatting is niet gewijzigd.

Acties (beheersmaatregelen):

Forse afwijkingen worden zoveel mogelijk voorkomen en verkleind door het realistisch en stabiel ramen van uitkeringen.

Risicobedragen en risicoscore

3. Grote projecten en onderhoud kapitaalgoederen

Programma: Diverse programma's

Portefeuillehouder: College

Omschrijving risico:

Algemene risico's:

Er bestaat altijd een kans dat zich tegenvallers voordoen op grote projecten doordat zaken niet te kwantificeren zijn of doordat risico's zijn onderschat. Dat kunnen bouwkosten betreffen, maar ook de gevolgen voor de exploitatie van nieuwe of gerenoveerde voorzieningen.

Loon en -prijsontwikkeling

Na een periode met een relatief gunstig aanbestedingsklimaat is het risico op prijsstijgingen met name aanwezig bij het aanbesteden van werken. Tegenvallers in aanbestedingen kunnen een opdrijvend effect hebben op de begroting of het actualiseren van onderhoudsperspectieven.

Vervanging & groot onderhoud gemeentelijke accommodaties

Een gedeelte van de gemeentelijke accommodaties is in het verleden gefinancierd uit incidentele middelen of is inmiddels afgeschreven. Vervanging van deze accommodaties kan in dat geval niet gedekt worden uit vrijvallende kapitaallasten. Op termijn moeten er voor de vervanging van de betreffende accommodaties middelen gevonden worden. Daar waar deze middelen niet incidenteel gevonden kunnen worden of er geen ruimte bestaat binnen de bestaande begrotingskaders, vormt dit een risico. Daarnaast kan ook de instandhouding van gemeentelijke gebouwen vragen om aanvullende middelen, bijvoorbeeld als het gaat om nieuwe wet en regelgeving op het vlak van gebouwenbeheer.

Specifieke risico's:

Veroudering infrastructuur

Leusden veroudert en dat vraagt op termijn meer onderhoud om onze infrastructuur op peil te houden. Bij de actualisatie van de onderhoudsvoorzieningen bestaat het risico dat onze dotaties aan de onderhoudsvoorzieningen structureel verhoogd moeten worden.

Onderhoud en beheer verkeersregelininstallaties

De jaarlijkse onderhouds- en beheerskosten van de verkeersregelininstallaties liggen hoger dan in de begroting. Meeruitgaven zijn de afgelopen jaren incidenteel bijgeraamd of opgevangen binnen het totaal van beschikbare onderhoudsbudgetten. Voor wat betreft het beheer en onderhoud van de VRI's wordt toegewerkt naar een contract met de gemeente Amersfoort. Aanvullend benodigde budget zal in een later stadium worden aangevraagd.

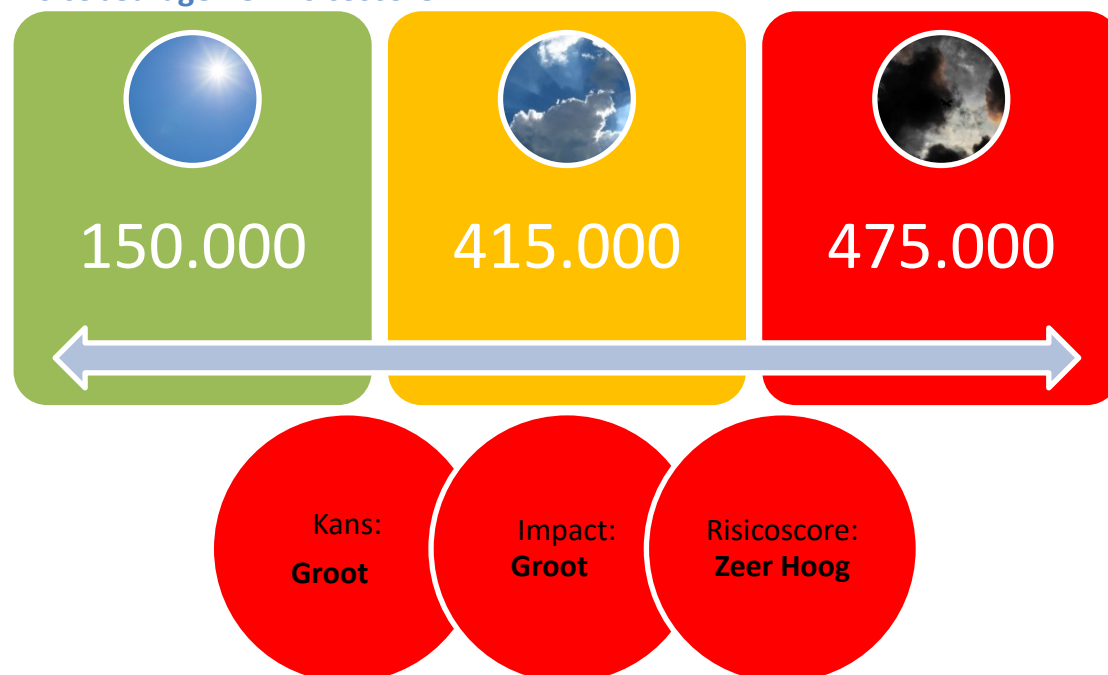
Ontwikkeling risico

Specifiek risico's met betrekking afrekening inventaris zwembad de Octopus en Brandweerkazerne Leusden zijn niet langer van toepassing. Voor het middenscenario is hiermee onze risico-inschatting met € 35.000 gedaald.

Acties (beheersmaatregelen):

1. In begroting hebben we een stelpost voor loon- en prijsontwikkeling geraamd.
2. Het benodigde meerjarige groot onderhoud aan gemeentelijke accommodaties wordt continue bewaakt en daar waar nodig financieel bijgesteld na vermelding in de voorjaarsnota of najaarsnota. Voor hoger dan eerder voorziene uitgaven op projecten wordt aanvullend krediet aangevraagd bij de raad.

Risicobedragen en risicoscore

4. Bedrijfsvoering risico's

Paragraaf: Bedrijfsvoering
Portefeuillehouder: College

Omschrijving risico:

Algemene risico's

Het runnen van een bijzonder bedrijf als een gemeente brengt risico met zich mee. Het risico bestaat dat er bestuurlijke besluiten worden genomen waarvan de (financiële consequenties) onvoldoende in beeld zijn (gebracht).

Knelpunten personele bezetting

De gemeente Leusden is een kleine gemeente. Het zelfstandig uitvoeren van uitvoerende en ondersteunende taken brengt een bedrijfsvoering risico met zich mee. Op piekmomenten kan er al snel sprake zijn van een kwantitatieve en kwalitatieve onderbezetting. De gemeente zal dan externe capaciteit aan moeten trekken.

Exploitatie eet-werkcafé Huis van Leusden

De exploitant van het eet-werk café in het Huis van Leusden heeft de opgave om het eet-werk café op een voor de gemeente budgettair neutrale wijze uit te baten. Hierbij bestaat het risico dat er in het exploitatiemodel op termijn onvoldoende inkomsten worden gegenereerd om in de voorliggende opgave te kunnen voldoen. In december komt er een voorstel in de raad waarin de financiën aan de orde komen.

Kosten schoonmaak gemeentehuis

In de businesscase rond de herontwikkeling van het gemeentehuis was opgenomen dat de schoonmaakkosten van het gemeentehuis met ca. 50% gereduceerd zouden worden. Inmiddels is duidelijk geworden dat door de inrichting van het nieuwe gemeentehuis en het intensieve gebruik deze taakstelling niet gehaald kan worden. Bij de voorjaarsnota 2018 is een deel van de taakstelling als een besparingsverlies opgevoerd. De resterende taakstelling van € 20.000 dient opgevangen te worden binnen de businesscase van de herontwikkeling. Dit bedrag wordt voor nu als een indicatief risico aangemerkt.

Digitalisering bouwvergunningen

Leusden is verplicht haar bouwvergunningen van 20 jaar en ouder op korte termijn over te brengen naar Archief Eemland. Overbrenging kan in fysieke, papieren vorm, maar vanuit het oogpunt van dienstverlening wordt de voorkeur gegeven aan digitale overbrenging. Dit laatste kan uitsluitend wanneer de papieren dossiers conform de regels voor vervanging zijn gedigitaliseerd en vervolgens zijn vernietigd. De bouwdoossiers van de gemeente Leusden zijn in het verleden gedigitaliseerd, maar uitsluitend ten behoeve van de interne bedrijfsprocessen.

Hierdoor voldoen de scans niet aan de voorwaarden voor vervanging en zullen ze opnieuw, volgens wettelijke eisen aan digitalisering en AVG gedigitaliseerd moeten worden. In de begroting zijn er geen middelen om de digitalisering van de bouwvergunningen op korte termijn te realiseren. Naar aanleiding hiervan is overleg gevoerd met de Provincie. Dit heeft geresulteerd in de toezegging dat zij een verzoek van de gemeente Leusden om dispensatie voor de fysieke overbrenging van de bouwvergunningen naar Archief Eemland honoreert tot 2021. In 2021 moet de gemeente Leusden de overbrenging van de bouwvergunningen van 20 jaar en ouder naar Archief Eemland realiseren. Archief Eemland gaat hiermee akkoord, maar als aanvullende voorwaarde geldt dat in de gemeentebegroting middelen gereserveerd worden voor de bewerking en digitalisering van de bouwvergunningen. De incidentele kosten hiervoor zijn nog niet bekend.

E-depot

Archief Eemland heeft de intentie om in 2020 een e-depot te realiseren en in gebruik te nemen. Onder een e-depot wordt verstaan het geheel van organisatie, beleid, processen, procedures, financieel beheer, medewerkers, databeheer, databaseveiliging en aanwezige hard- en software, dat duurzaam beheren en raadplegen van te bewaren digitale informatie mogelijk maakt. De aansluiting op een e-depotvoorziening vereist een bepaald kwaliteitsniveau van de informatievoorziening van de gemeente die mogelijk extra investeringen vraagt. Daarnaast bestaat het risico dat de bijdrage aan Archief Eemland door het doorbelasten van de kosten van het e-depot toe gaat nemen.

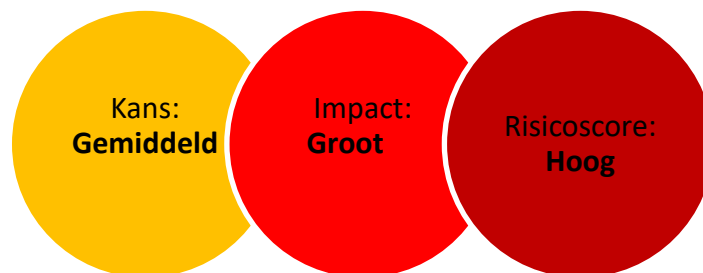
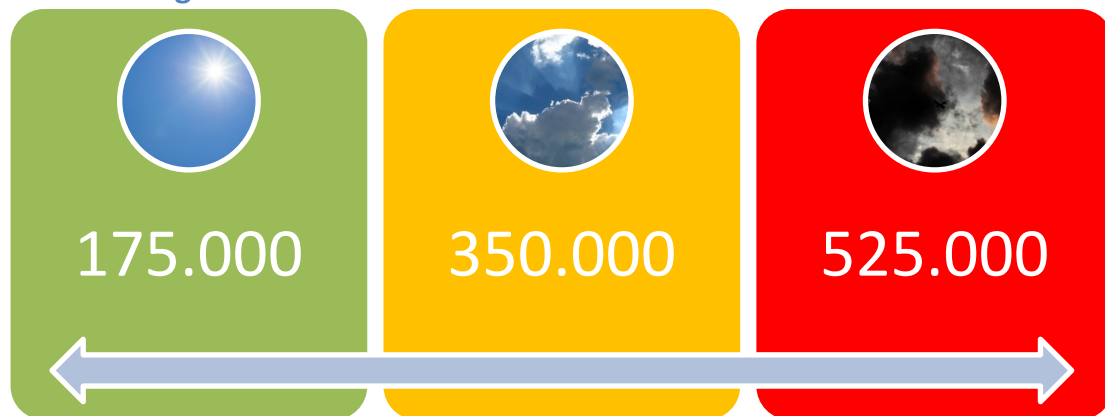
Ontwikkeling risico

Onze risico-inschatting voor de kosten van het E-depot en exploitatie eet-werkcafé Huis van Leusden zijn toegenomen. Voor het middenscenario is hiermee het risicobedrag met € 45.000 verhoogd.

Acties (beheersmaatregelen):

1. Wij gebruiken van onze P&C cyclus en interne controle op de processen om de interne beheersing zo optimaal mogelijk te krijgen.
2. Om personele knelpunten op te vangen maken wij gebruik van een centraal knelpunten budget en een flexibele schil.

Risicobedragen en risicoscore

5. Omgevingswet

Programma: Domein Leefomgeving

Portefeuillehouder: Wethouder Vos

Omschrijving risico:

De Omgevingswet, die per 2021 in werking treedt, vervangt een groot aantal bestaande wetten en algemene maatregelen van bestuur en lost gesignaleerde knelpunten in het omgevingsrecht op. Binnen de regels is er veel ruimte voor initiatief en hebben inwoners meer te zeggen over hun directe woonomgeving.

Er moet een complex proces voorbereid en opgestart worden, terwijl de kaders vanuit het Rijk nog niet helemaal helder zijn. Dit kan tussentijdse bijstellingen nodig maken. Afwachten tot alles helder is, is ook geen optie omdat de voorbereidingen snel moeten worden opgepakt om op tijd aan de wettelijke taken te kunnen voldoen.

Wij houden rekening met kosten voor zowel de invoering als uitvoering van de Omgevingswet. Het betreft personele lasten, opleidingen, vervanging van software voor vergunning, toezicht en handhaving (VTH) en de digitaliseringopgave via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Voor de implementatie van de wet heeft de raad middelen beschikbaar gesteld die voor de jaren 2019 en 2020 toereikend lijken te zijn. De uitvoeringskosten, met name de structurele gevolgen voor de formatie zijn nog niet bekend en mede afhankelijk van te maken bestuurlijke keuzes. Daarvoor zal in 2019 of 2020 een nadere kostenraming en dekkingsvoorstel worden opgesteld. De gevolgen voor de leges worden naar verwachting in de loop van 2020 inzichtelijk.

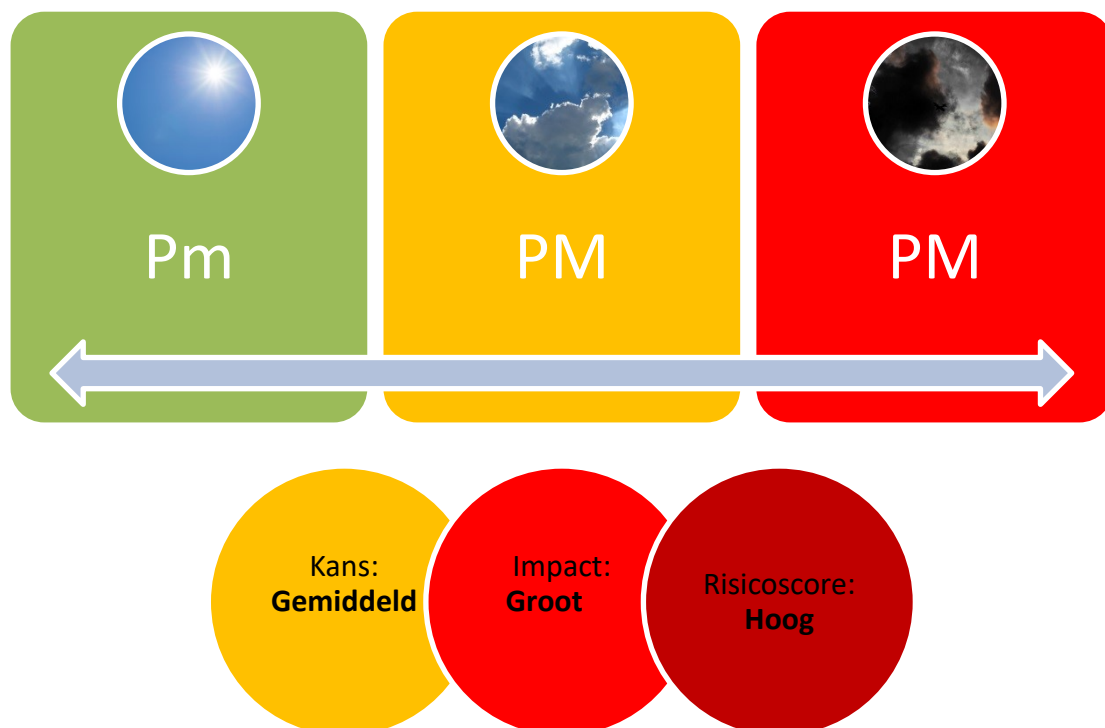
Ontwikkeling risico

Als risicobedrag nemen we vooralsnog P.M. (pro memorie, ter herinnering) op. Hiervoor is gekozen omdat er niet genoeg gegevens zijn om een indicatieve inschatting te maken van het risicobedrag.

Acties (beheersmaatregelen):

1. We zijn voor de Omgevingswet een voorbereidingstraject gestart, om de onder de wet vallende processen, activiteiten en organisatieonderdelen te laten voldoen aan de wettelijke verplichtingen.
2. Tijdig rapporteren door college aan de raad van relevante ontwikkelingen of nieuwe financiële risico's.

Risicobedragen en risicoscore

6. Pensioenen & wachtgelden wethouders

Programma/paragraaf: Domein Bestuur

Portefeuillehouder: Burgemeester Bouwmeester

Omschrijving risico:

Gemeenten zijn eigenrisicodragers ten aanzien van de pensioenrechten van hun politieke ambtsdragers. Dit houdt in dat zij de opgebouwde pensioenen over de periode dat een wethouder actief is, alsmede over de wachtgeldperiode, zelf uitbetalen en daarmee samenhangende risico's zelf dragen. Toekomstige pensioenaanspraken van wethouders worden gedekt uit de voorziening wethouder pensioenen. De hoogte van deze voorziening wordt elk jaar opnieuw berekend. Ten aanzien van deze voorziening lopen wij het risico dat er een lange tijd pensioen uitbetaald moet worden, indien wethouders ouder worden dan waar volgens de sterftetabellen van uit is gegaan. Dit is het zogenaamde langlevensrisico.

Daarnaast moet de opgebouwde reserve renderen zodat de gemeente het doelvermogen bij elkaar heeft op de pensioengerechtigde leeftijd van de wethouder. Een gemeente is hiervoor minder toegerust dan bijvoorbeeld het ABP vanwege het verplichte schatkistbankieren. De laatste jaren zijn extra stortingen noodzakelijk gebleken vanwege een toenemende levensverwachting en de verlaging van de rekenrente. Vooral de daling van de gehanteerde rekenrente voor de toekomstige gepensioneerd wethouders als gevolg van de dalende rente op de kapitaalmarkt heeft grote invloed gehad op de waardering van de voorziening.

Wachtgeld wethouders

Om wethouders te beschermen tegen de gevolgen van werkloosheid na het wethouderschap geldt een wachtgeldregeling. Na het wethouderschap ontvangt een wethouder een Appa-ontslaguitkering, tenzij de pensioengerechtigde leeftijd is bereikt. Dit is geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa).

Tot slot is er het arbeidsongeschiktheidsrisico van een actieve wethouder. Zolang de (oud)wethouder arbeidsongeschikt blijft, heeft hij onder voorwaarden recht op doorbetaling van zijn wedde en wachtgeld en eventueel ook op een verlenging van de uitkering van het wachtgeld.

Ontwikkeling risico

Onze risico-inschatting is met € 30.000 toegenomen omdat we verwachten dat de lage rente een negatief effect heeft op de hoogte van de voorziening.

Acties (beheersmaatregelen):

Bij het opstellen van de jaarrekening zal, op basis van actuariële waarde berekeningen, de voorziening wethouder pensioenen geactualiseerd worden.

Risicobedragen en risicoscore

7. WMO

Programma: Domein Samenleving

Portefeuillehouder: Wethouder Van Beurden

Omschrijving risico:

Grotere zorgvraag dan waarmee rekening is gehouden

Met decentralisaties zet het Rijk versneld in op extramuralisering van de GGZ en langer thuis wonen en hierdoor de stijgen ook de Wmo- kosten omdat er een groter beroep wordt gedaan op de Wmo. Aangezien hier sprake is van een zogenaamde open einde regeling bestaat het risico dat het aantal en de omvang van de aanvragen / toekenningen het beschikbare budget gaat overschrijden.

Huishoudelijke Hulp

Het Verhogen van de salarisschalen in de thuiszorgsector en de toenemende regeldruk van het Rijk op het gebied van contractering en inkoop van zorg, leidt tot een kosten opdrijvend effect op onze bestedingen voor de huishoudelijke hulp. Door de dubbele vergrijzing (Het verschijnsel dat niet alleen de groep ouderen een relatief groter aandeel vormt van de Nederlandse, maar dat tevens de gemiddelde leeftijd steeds hoger komt te liggen, waardoor de vergrijzing op twee manieren toeneemt) zal de vraag naar huishoudelijke hulp gaan toenemen.

Invoering Wmo-abonnementstarief

Met de invoering van het abonnementstarief voor de Wmo gaan huishoudens die gebruik maken van een Wmo-voorziening een vast tarief betalen. Deze maatregel heeft een aanzuigende werking, want ook mensen die eerst geen beroep op de Wmo deden, gaan dat nu wellicht wel doen. De compensatie die het Rijk de gemeenten biedt, is alleen voor de mensen die nu gebruikmaken van de Wmo. Het risico voor extra uitgaven door de aanzuigende werking wordt maar voor een deel gecompenseerd.

Per 1-1-2020 wordt ook de Algemene voorziening meegenomen in de maximalisering van de eigen bijdrage. Afschaffen van de Algemene Voorziening en

doorstroming naar maatwerk is wellicht noodzakelijk wat een kostenverhogend effect zal hebben.

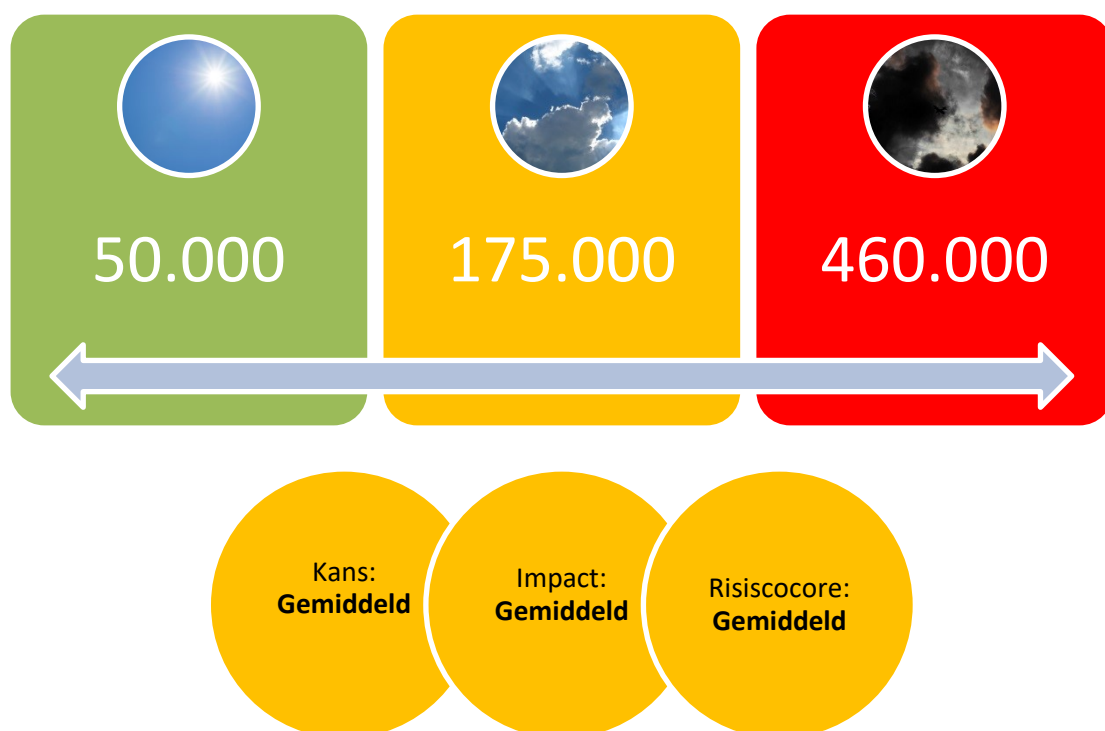
Ontwikkeling risico

Onze risico-inschatting is met € 245.000 gedaald omdat wij zo goed als mogelijk de de effecten van het abonnementstarief voor de Wmo in onze begroting hebben verwerkt.

Acties (beheersmaatregelen):

1. Wij zullen de ontwikkeling van de kosten nauwlettend blijven monitoren en bijsturen indien dit noodzakelijk mocht zijn.
2. Met Lariks maken we afspraken om strikter het beleid, zoals verwoord in het beleidskader, de verordening en de beleidsregels, toe te passen. Waar nodig passen we de verordening, beleidsregels en werkinstructies aan.
3. We ontwikkelen accountmanagement (met de aanbieders). Daarbij sluiten we enerzijds aan bij de regionale gesprekken met de grote aanbieders die door Amersfoort worden georganiseerd. Anderzijds gaan we zelf op structurele basis in gesprek met de belangrijkste lokale aanbieders en maken nieuwe afspraken over resultaten en wacht- en doorlooptijden.
4. We hebben een plan van aanpak ontwikkeld met ruim pakket aan maatregelen. We maken onderscheid tussen kosten besparen (het huidige kostenniveau verlagen) en kosten beheersen (de huidige kosten niet verder laten stijgen). Het accent ligt vooral op het sturen op de toegang tot ondersteuning.
5. Wij hebben de egalisatiereserve Sociaal Domein ingesteld waarmee fluctuaties tijdelijk kunnen worden opgevangen.

Risicobedragen en risicoscore

8. Werk, inkomen & participatie

Programma: Domein Samenleving
Portefeuillehouder: Wethouder Kiel

Omschrijving risico:

Open eindregeling bijstand

De ontwikkeling van het aantal bijstand cliënten is een onzekerheid (open eindregeling). Het risico wordt overigens deels ondervangen door de vangnetregeling die het rijk heeft ingesteld. Daarbij kan het meerdere boven 107,5% van de rijksbijdrage door het Rijk gedeeltelijk aanvullend worden gecompenseerd indien wordt voldaan aan een aantal criteria.

Nieuwe wet inburgering

voor de uitvoering van de nieuwe wet inburgering van 2021 zijn vooralsnog geen specifiek uitgaven geraamd. Er zullen (extra) middelen komen vanuit het Rijk, maar de hoogte hiervan is onzeker. Of we gaan 'uitkomen' met de middelen die we krijgen, wordt pas duidelijk als bekend is hoeveel het Rijk uiteindelijk beschikbaar stelt én de nieuwe Wet verder uitgewerkt zijn.

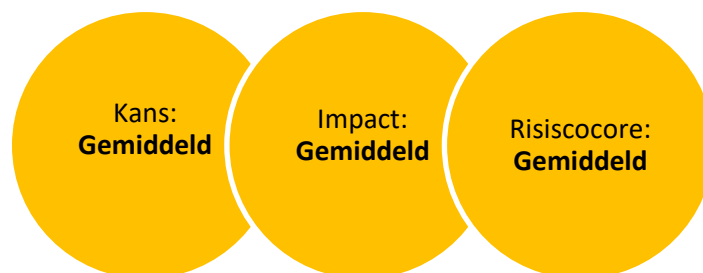
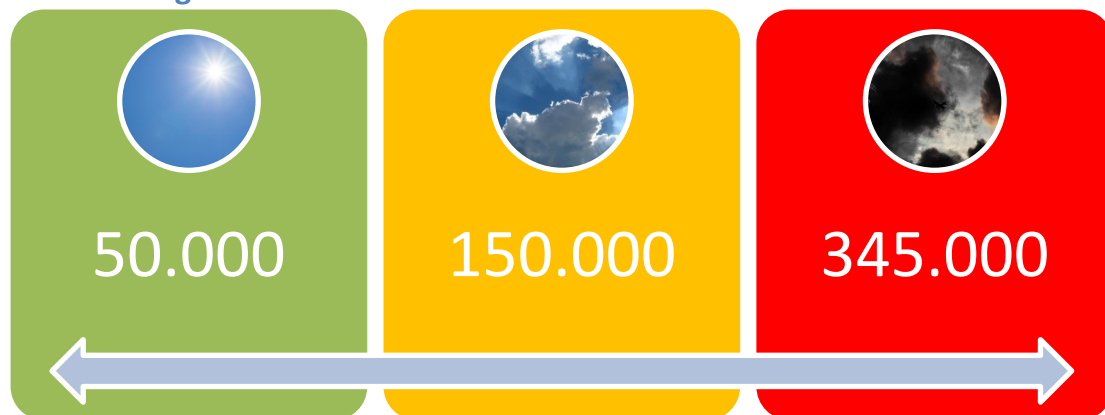
Ontwikkeling risico

Met ingang van 2019 wordt bij het opstellen van de ramingen van bijstandslasten en –baten uitgegaan van de veronderstelling dat de BUIG (rijks)uitkering voldoende is om onze uitkeringslasten te kunnen dekken. Dit is een wijziging ten opzichte van de eerdere begroting, die gebaseerd was op het feit dat de BUIG niet toereikend is. Als buffer werd ca. 8% van het totaal van bijstandslasten aangehouden, ad. € 345.000. Deze buffer vormde het 'eigen risico' van de gemeente alvorens er aanspraak kon worden gemaakt op de vangnetregeling. Omdat we nu uitgaan van het feit dat de rijksinkomsten de bijstandslasten volledig dekt, betekent dit dat in de begroting geen financiële ruimte voor het opvangen van een tekort is gereserveerd. Schommelingen in het macrobudget werken daarom direct door in het begrotingsresultaat.

Acties (beheersmaatregelen):

1. Wij zullen de ontwikkeling van de kosten nauwlettend blijven monitoren en bijsturen indien dit noodzakelijk mocht zijn.
2. De ontwikkelingen bij de bijstand (o.a. in-/uitstroom) worden nauwlettend en permanent gevolgd.
3. Ter compensatie van een mogelijk tekort doen we beroep op de Vangnetuitkering vanuit het Rijk.

Risicobedragen en risicoscore

9. Verbonden en gerelateerde partijen

Paragraaf: Verbonden partijen
Portefeuillehouder: College

Omschrijving risico:

Het deelnemen aan gemeenschappelijke regelingen betekent het gedeeltelijk inleveren van autonomie op de betreffende (beleids)terreinen. Besluiten met financiële gevolgen worden genomen door een bovengemeentelijk bestuursorgaan en zijn bindend voor alle deelnemende gemeenten. Leusden kan besluiten met betrekking tot nieuw beleid niet zelfstandig beïnvloeden, met als gevolg dat de financiële consequenties dan als voldongen feit in de begroting moeten worden verwerkt.

Samenwerkingsrelaties

De gemeente werkt actief aan het verbeteren van samenwerkingsrelaties (gerelateerde partijen). Een risico vormen de ontvlechtingkosten indien en zodra er personele capaciteit overgaat naar een samenwerkingsverband. In dat geval zal de gemeente een deel van de overheadkosten - die eerder nog konden worden toegerekend - niet op korte termijn kwijt raken. Ook kunnen kosten ontstaan die te maken hebben met de aanloop naar de nieuwe organisatie en de inzet van een sociaal plan voor het personeel. Daarnaast vergt samenwerking investeringen op het gebied van ICT zoals bijvoorbeeld het digitaliseren van dossiers en het op een veilige manier aan elkaar koppelen van systemen. Wanneer dit leidt tot vertraging in de werkprocessen, kan dit leiden tot bezwaar- en beroepsprocedures.

VRU

In de Begroting 2020/geactualiseerde begroting 2019 van de VRU wordt aangegeven dat er mogelijk op termijn sprake is van een aanpassing van de loonkosten als blijkt dat ook brandweervrijwilligers onder het reguliere arbeidsrecht vallen en hierdoor

werknemers zouden worden. Een voorzichtige schatting van de VRU geeft een kostenstijging van 30% tot 50% (€ 2,5 miljoen tot € 4 miljoen) voor vergoedingen aan vrijwilligers vanwege verplichte pensioenopbouw, sociale zekerheidsrechten, etc. Naast de mogelijke kostenstijging die hiervoor is genoemd, kan het wijzigen van de status van vrijwilligers bovendien ook van invloed zijn op de bereidheid van vrijwilligers en hun werkgevers om onder de nieuwe condities en voorwaarden hun bijdrage te blijven leveren.

Ontwikkeling risico

Onze risico-inschatting op het totaal niveau voor de risico's op onze verbonden partijen is niet gewijzigd.

Acties (beheersmaatregelen):

Tijdig rapporteren door college aan de Raad van relevante ontwikkelingen zoals het aangaan of beëindigen van overeenkomsten met verbonden partijen, wijzigingen in de doelstellingen of nieuwe financiële risico's.

Risicobedragen en risicoscore

10. Verstrekte leningen & garanties

Paragraaf: financiering

Portefeuillehouder: Wethouder Vos

Omschrijving risico:

Het verstrekken van leningen en gemeentegaranties aan instellingen houdt in dat de gemeente risico loopt. Het niet nakomen van de financiële verplichtingen kan leiden tot een situatie waarbij de gemeente wordt aangesproken op de garantstelling of haar verstrekte lening moet afwaarderen.

In 2018 is een gemeentegarantie verleend aan de Vereniging van Eigenaren van bewoners in het Hoofdcentrum in Leusden (hierna: VvE) in verband met de renovatie en verduurzaming van woningen boven winkelcentrum De Hamershof. Voor dit project heeft de VvE financiering aangetrokken waaronder een geldlening van € 3,4 miljoen bij de BNG. Voor deze lening staan gemeente Leusden en de provincie Utrecht elk voor 50% oftewel € 1,7 miljoen garant.

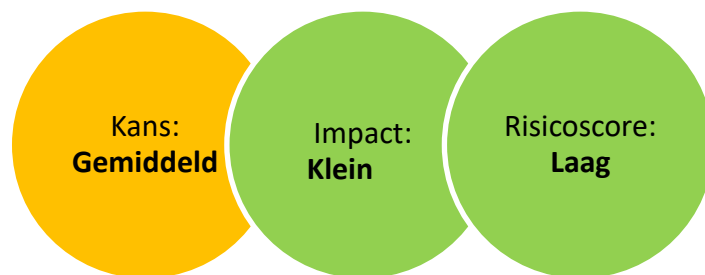
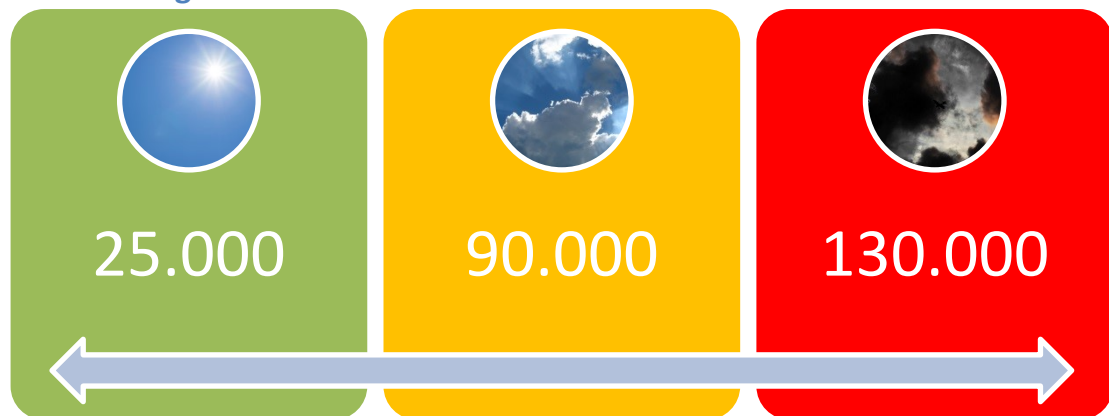
Ontwikkeling risico

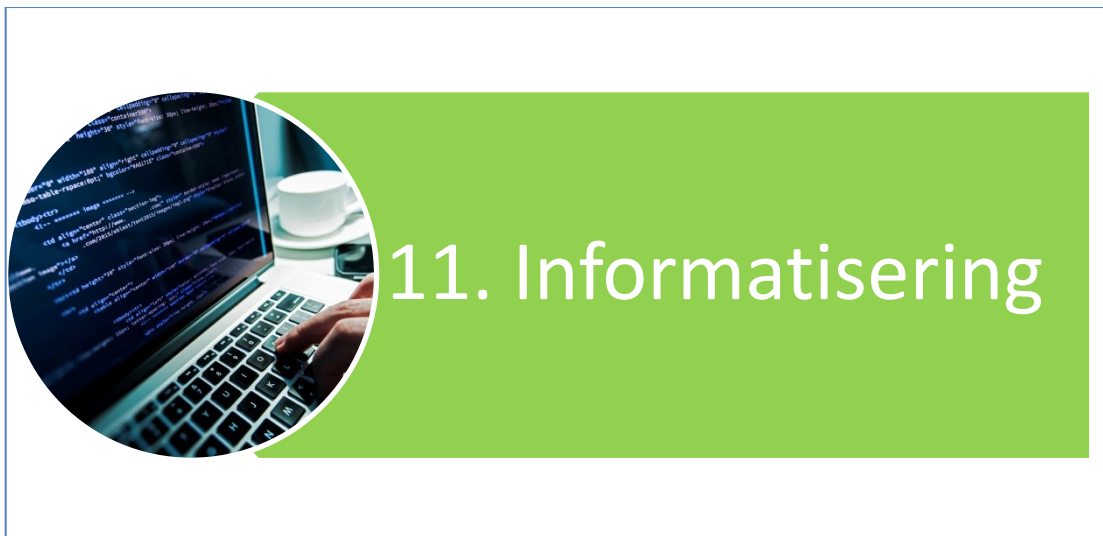
Onze risico-inschatting op het totaal niveau voor de risico's op leningen en garanties is niet gewijzigd.

Acties (beheersmaatregelen):

1. Regelmatig beoordelen wij de financiële positie van de betreffende organisaties. Het risico op de garanties wordt overigens beperkt door de vestiging van het hypotheekrecht op betreffende accommodaties ten gunste van de gemeente.
2. Bij de gemeentegarantie aan VvE de Hamershof geldt als beheersmaatregel dat de VvE een buffer van € 200.000 aanhoudt op een geblokkeerde bankrekening. Hierop wordt een pandrecht gevestigd. Ook wordt een pandrecht gevestigd op de servicekosten van de eigenaren van de woningen. De pandrechten verschaffen zekerheid aan de gemeente en provincie.

Risicobedragen en risicoscore

Paragraaf: Bedrijfsvoering
Portefeuillehouder: Wethouder Kiel

Omschrijving risico:

Door stroomuitval, menselijke fouten, fouten in software en computercriminaliteit kan onze ICT uitvallen of anderszins kwetsbaar worden. Mogelijke gevolgen hiervan kunnen zijn:

- Onze dienstverlening valt uit;
- Extra en onvoorziene kosten voor herstelwerkzaamheden;
- Verlies van data;

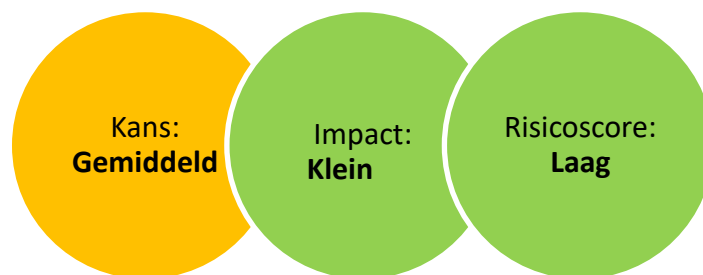
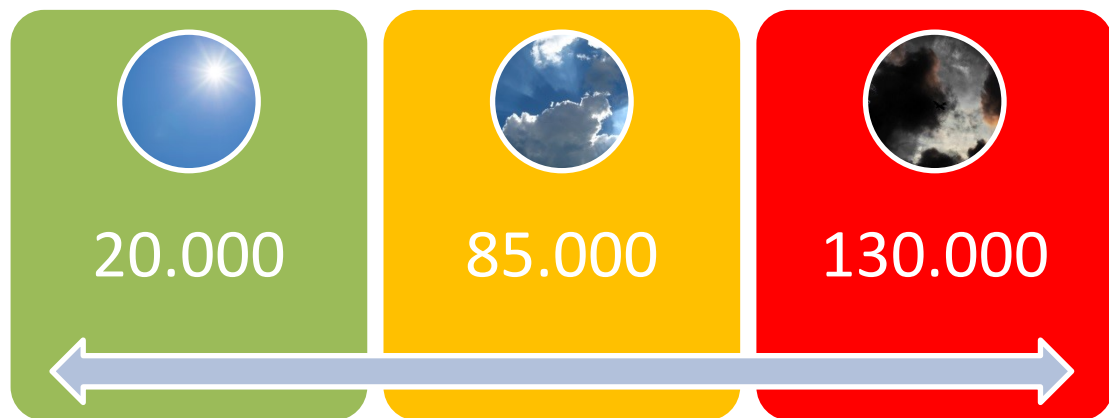
Ontwikkeling risico

Onze risico-inschatting op het totaal niveau voor de risico's op informatisering is niet gewijzigd.

Acties (beheersmaatregelen):

1. In het Informatieplan zijn de onderwerpen Privacy, Omgevingswet, en de samenwerkingsverbanden opgenomen als deelprogramma's en –projecten.
2. Wij zijn aangesloten bij de informatiebeveiligingsdienst voor gemeente (IBD) en zijn gestart om de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG) te implementeren. De BIG omvat o.a. een totaalpakket aan informatiebeveiligingsbeheersingmaatregelen die voor iedere gemeente noodzakelijk is om te implementeren. In het kader van de BIG hebben wij de volgende maatregelen genomen.
 - Er wordt jaarlijks een uitwijktest uitgevoerd.
 - Er wordt jaarlijks ook een penetratietest op ons netwerk uitvoeren om te toetsen of we voldoende beveiligd zijn tegen de risico's van hacken.
 - Er is een protocol voor het melden van datalekken vastgesteld en aan alle medewerkers bekend gemaakt.

Risicobedragen en risicoscore

12. Aansprakelijkheid en juridische procedures

Programma: Diverse programma's
Portefeuillehouder: College

Omschrijving risico:

Claims

Het algemene beeld is dat burgers de overheid vaker aansprakelijk stellen en schade claimen. De gemeente is verzekerd voor wettelijke aansprakelijkheid en voor het eigen risico is een budget in de begroting opgenomen. Desondanks kunnen zich claims voordoen waarvoor de gemeente niet (volledig) verzekerd is, zoals de immateriële schade. Bovendien kan er sprake zijn van imagoverlies in verband met aansprakelijkheidsschade.

Juridische procedures

Verkeerd uitgevoerde aanbestedingen, fouten in vergunningverlenings-procedures of een onjuiste claimafhandeling kunnen tot juridische procedures leiden. Ook handhavingzaken om een overtreding van wet- of regelgeving aan te pakken brengen dergelijke risico's met zich mee. Het aantal procedures en de hoogte van de kosten zijn slecht in te schatten. Daarnaast speelt ook het risico van een dwangsom bij het niet tijdig beslissen op grond van de Wet dwangsom bij niet tijdig beslissen. In de vele WOB-verzoeken die wij ontvangen wordt hierop regelmatig bewust gekoerst door verzoekers.

AVG

Sinds 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens door en namens de gemeente.. Dit brengt voor organisaties verplichtingen met zich mee. Een overtreding van de AVG kan door de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) worden bestraft met een boete van 10 of 20 miljoen euro, afhankelijk van de overtreding. Wanneer iemand schade lijdt doordat de gemeente in strijd handelt met de AVG, zijn wij aansprakelijk voor de door die inbreuk ontstane schade.

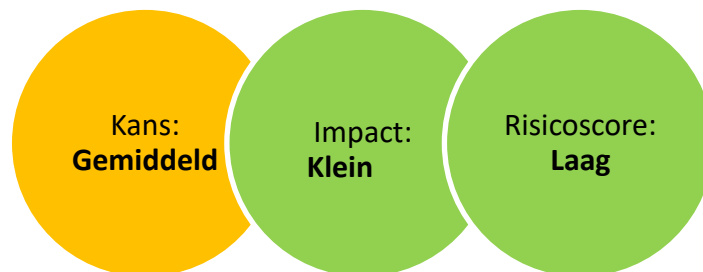
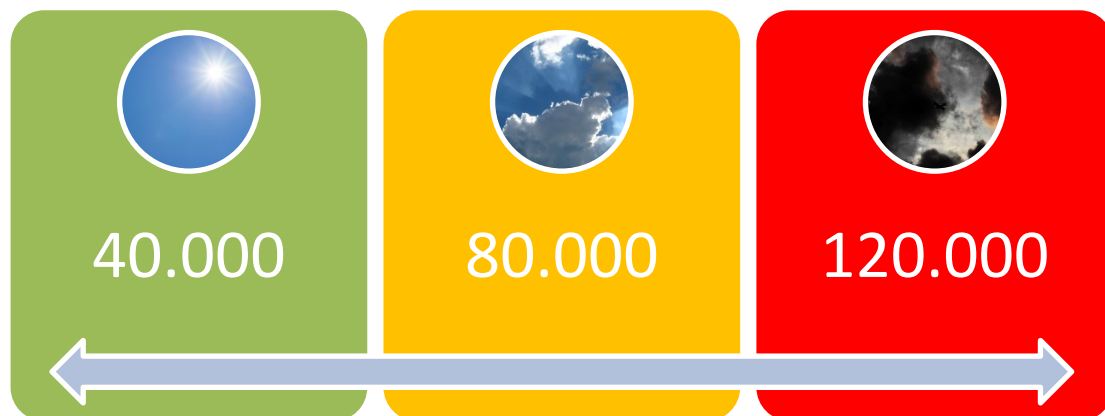
Ontwikkeling risico

Onze risico-inschatting is niet gewijzigd.

Acties (beheersmaatregelen):

In samenwerking met BNLP gemeenten ontwikkelen we een integrale en gestructureerde aanpak om de juridische kwaliteitszorg in onze organisatie beter te borgen waarmee we het risico op aansprakelijkheid en optreden van juridische procedures verminderen.

Risicobedragen en risicoscore

Programma: Diverse programma's
Portefeuillehouder: Wethouder Vos

Omschrijving risico:

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 is de vennootschapsbelastingplicht (VPB-plicht) voor overheidsondernemingen in werking getreden. De inventarisatie van de activiteiten welke een onderneming vormen en of deze activiteiten wel of niet onder de VPB-plicht vallen is grotendeels afgerond. Wij schatten in dat de invoering van de VPB voor de algemene dienst geen grote financiële consequenties heeft. Het gaat echter om nieuwe wetgeving voor de gemeente en landelijk wordt nog over bepaalde onderwerpen overleg gepleegd over de interpretatie van de wet. Hierdoor bestaat het risico dat in de inschatting gemaakte keuzes wellicht moeten worden herzien en we toch sprake zal zijn van fiscale winst en af te dragen vennootschapsbelasting.

Werkkostenregeling

De werkkostenregeling geldt voor alle vergoedingen, verstrekkingen en ter beschikking gestelde voorzieningen die tot het loon uit tegenwoordige dienstbetrekking horen. Op grond van de werkkostenregeling kunnen vergoedingen en verstrekkingen, tot 1,2% van het fiscale loon, onbelast aan werknemers verstrekt worden. Wordt deze forfaitaire ruimte overschreden dan betaald de werkgever over het meerdere 80% eindheffing.

BTW sportvrijstelling

Met ingang van 1 januari 2019 is het geven van gelegenheid tot sportbeoefening door gemeenten vrijgesteld van de heffing van btw, dus niet meer belast met btw. Gemeenten hoeven geen btw meer in rekening te brengen aan de sportverenigingen maar hebben ook geen recht meer op aftrek van btw via de btw-aangifte. De btw op de kosten van de bouw, onderhoud, renovatie en exploitatie van sportaccommodaties wordt een kostenpost voor gemeenten. Gemeenten worden geheel of gedeeltelijk gecompenseerd voor de btw-schade via een subsidieregeling (SPUK). Opgave van de geraamde uitgaven sport (17,5% van de kosten incl. btw) heeft plaatsgevonden en zal verrekend worden via het rijk. Het risico van de

gemeente is dat als er landelijk méér gedeclareerd wordt dan het door het Rijk gehanteerde plafondbedrag van € 152 mln. de definitieve toekenning kan achterblijven bij de bevoorschotting. De begroting 2020 is opgesteld vanuit de budgettair neutrale gedachte, maar pas medio 2020 wordt de definitieve subsidie over het eerste jaar 2019 vastgesteld.

Ontwikkeling risico

Onze risico-inschatting is niet gewijzigd.

Acties (beheersmaatregelen):

1. Wij monitoren voor de werkostenregeling periodiek of we binnen de forfaitaire ruimte blijven.
2. We maken gebruik van ons Tax Control Framework (TCF). Het TCF is een samenstel van processen en interne beheersingsmaatregelen dat ervoor moet zorgen dat de fiscale risico's van de gemeente bekend zijn en beheerst worden.

Risicobedragen en risicoscore

14. Lagere Afvalopbrengsten

Programma: Domein Leefomgeving

Portefeuillehouder: Wethouder Van Beurden

Omschrijving risico:

Lagere vergoeding Afvalfonds

Ter dekking van de inzamel-, sorteer- en vermarktungskosten ontvangen wij een vergoeding op basis van de Raamovereenkomst Verpakkingen. De vergoeding is landelijk en meerjarig vastgesteld en is jaarlijks lager. Deze vergoeding wordt uitbetaald door stichting Nedvang. Voor PMD wordt de vergoeding uitgekeerd over het materiaal dat aan het eind van de keten daadwerkelijk is afgezet voor recycling (vermarkt). We lopen het risico dat een deel van het ingezamelde materiaal niet in aanmerking komt voor recycling (vocht, verontreinigd) en dat grote hoeveelheden PMD niet of sterk vertraagd vermarkt worden, waardoor de vergoeding lager uitvalt dan geraamd.

Lagere inkomsten Afvalstoffenheffing

De Afvalstoffenheffing wordt vanaf 2018 in twee delen geïnd; een vast deel en een variabel deel (achteraf in rekening gebracht). Deze keuze is gemaakt om het geactualiseerde afvalbeleid (zo weinig mogelijk te verbranden restafval en zoveel mogelijk recyclebare grondstoffen inzamelen) te ondersteunen. We lopen het risico dat de inkomsten vanuit het variabel deel lager zijn dan begroot doordat de werkelijke aantal aanbiedingen restafval, in lijn met de ambitie van het afvalbeleid, nadelig afwijkt dan waarmee we in onze raming rekening mee gehouden hebben.

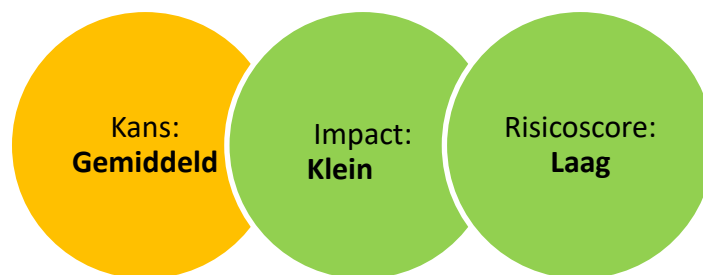
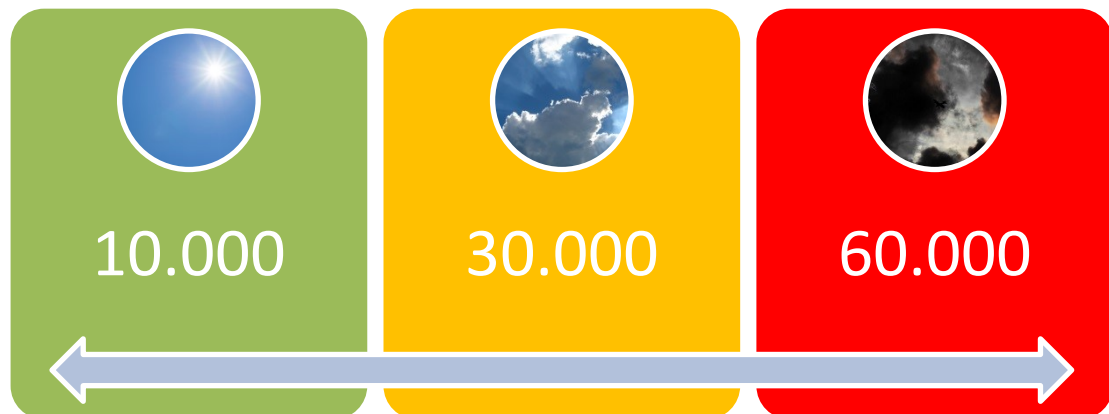
Ontwikkeling risico

Het bij de jaarrekening 2018 opgetreden risico wordt lager ingeschat voor begrotingsjaar 2020 omdat op basis van de ontwikkeling van de opbrengsten en kosten van afvalinzameling de structurele effecten hiervan in de tariefstelling voor de begroting 2020 meegenomen zijn.

Acties (beheersmaatregelen):

1. Wij zullen de ontwikkeling van de opbrengsten en kosten van afvalinzameling nauwlettend blijven monitoren.

Risicobedragen en risicoscore

15. Leerlingen-
vervoer

Programma: domein Samenleving
Portefeuillehouder: wethouder Kiel

Omschrijving risico:

De gemeente is wettelijk verplicht om een adequaat systeem van leerlingenvervoer aan te bieden. De kosten van het vervoer zijn sterk afhankelijk van het aantal leerlingen, het aantal ritten en de bestemming van deze ritten.

Ontwikkeling risico

Gunning van het leerlingenvervoer op basis van kwaliteitscriteria, stijging van de door vervoerders geoffreerde prijzen en een lagere toepasbaarheid van combinatieritten dan aanvankelijk gedacht leiden tot kostenstijgingen in 2018. In de voorjaarsnota 2019 hebben wij structureel € 75.000 bijgeraamd. Onze risico-inschatting is hierdoor positief bijgesteld. Voor het middenscenario is het risico gedaald met € 40.000

Acties (beheersmaatregelen):

De ontwikkelingen van leerlingenaantallen en vervoerskilometers blijven we actief volgen. Hiernaast zal de realisering van Passend Onderwijs de komende jaren een demping moeten opleveren voor het leerlingenvervoer, omdat meer leerlingen thuisnabij onderwijs zal worden geboden en hiermee voor een aantal kinderen het leerlingenvervoer kan vervallen.

Risicobedragen en risicoscore

